Zachorowsky

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nro. 142.** 12. Grudnia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— *Ze Lwowa.* —

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiący

Okólnik

Względem odbierania należytości, za pielęgnowanie ubogich chorych, w Lwowskim szpitalu powszechnym kurowanych.

Jego C. K. Mość raczył naywyższą uchwałą z dnia 17go Czerwca r. b. podług dekretu wysokiey Kancelaryi nadworney pod dniem 15tym Lipca r. b. do liczby 19,309 zapadłego, rozporządzić, że odbieranie kosztów za pielęgnowanie ubogich chorych kraiowców, w powszechnym Lwowskim Szpitalu kurowanych, które to koszta dotąd przez gminy, do których wspomnieni chorzy należeli, opłacane były, zacząwszy od 1go Listopada r. b. Cyrkułami uiszczać się ma, i że wszyscy poddani Cyrkułu ogółem do tego uiszczenia kontrybuować maią, a zatem rozkład tych kosztów na prowincyi podług złotego podatku gruntowego i domowego, w miastach zaś, gdzie podatek od czynszów z domów pobiera się, podług Złotego podatku od czynszów z domów uskuteczniać się będzie.

Przy dopełnianiu tey naywyższey uchwały następuiące prawidła zachować należy:

1. C. K. Urzędy Cyrkułowe maią każdą, od tuteyszego C. K. Gubernium kraiowego im kommunikowaną pretensyię o uiszczenie kosztów kuracyi, niezwłocznie na Zwierzchności obwodów podatkowych rozłożyć:

2. Ten rozkład na Obwody podatkowe robić się będzie na prowincyi, podług posady podatku gruntowego i podatku z domów według klass pobieranego; a w miastach, podatkowaniu podług czynszów z domów podlegaiących, do których oprócz Lwowa tylko miasto Brody należy, podług podatku od czynszów z domow opłacanego:

3. Zwierzchność Obwodu podatkowego ułożyć powinna subrepartycyią na poiedyncze gminy, według prawidła pod 2. przywiedzionego, potem rozłożone kwoty z kass gminnych lub mieyskich, gdzie takowe znayduią się, podnieść i do C. K. Kassy Cyrkułowey odwieść:

4. Gdzie zaś Kass gminnych albo mieyskich niema, lub gdy te Kassy dostatecznych zasobów nie maią, tam Zwierzchność Obwodu podatkowego kwotę na gminę przypadaiącą, na poiedyńczych kontrybuentów, czyli członków gminy, podług przepisu §. 3., a zatem na prowincyi, podług podatku gruntowego, w miastach podług podatku gruntowego i podatku klassycznego z domów, w Brodach zaś podług podatku gruntowego i podatku od czynszu z domów rozłoży, takową na sposób przy poborze podatku przepisany wybierze, i potem do przyzwoitey Kassy Cyrkułowey przy okazyi płacenia innych podatków odwiezie.

5. Z wpłynionych poiedynczych kwot, Zwierzchność Obwodu podatkowego zakwituie należycie każdego kontrybuenta w książce podatkowey, a C. K. Kassa Cyrkułowa zakwituie znowu Zwierzchność Obwodu podatkowego z odwiezioney do niey summy.

We Lwowie dnia 18. Października 1825.

(*Podpisy*).

— *Z Wiednia d. 1. Grudnia.* —

N. Cesarz Jego Mość mocno ucieszony dowodami szczerego udziału, iaki dobry mieszkańcy wierney stolicy z wyzdrowienia Monarchy okazali, obchodząc Jego przybycie w d. 16. Listopada 1825 oświeceniem miasta, raczył nayłaskawiey przez swego W. Podkomorzego, Czernina Hrabiego na Chudenicu, Burmistrzowi Stolicy swoie naywyższe upodobanie oznaymić.

N. Pan zezwalaiąc na prośbę Swoiego Posła na Dworze Francuzkim Barona Vincent, który więcey iak lat czterdzieści tak w woysku iak i politycznym zawodzie zaszczytnie strawił, raczył go pensyionować; i na iego mieysce swego Posła na Dworze Angielskim, Xięcia Pawła Esterhazego mianować Posłem przy Jego chrześciiańskiey Mości.

Posłem na Dworze Angielskim mianował Monarcha dotychczasowego Posła przy Stolicy Świętey Hrabiego Antoniego Appony.

Arcy-Xiąże Palatyn Węgierski powrócił znowu z Wiednia do Preszburga w d. 28. Listopada z południa o godzinie 2. Już przed przybyciem Arcy-Xiążęcia zapowiedziano było na popołudniu godzinę 4 dwudzieste drugie połączone posiedzenie Seymu. Takowe w istocie odbyło się, i stawiło tak Stanom iak i każdemu wiernemu patryio-

)(

cie nowy i świetny dowód wzniosłego i prawdziwego oycowskiego sposobu myślenia Cesarza Jegomości dla Węgier, iakoteż przychylności Arcy-Xięcia Palatyna do Króla i Oyczyzny.

Posiedzenie zagaił Arcy-Xiążę Mową, która serca wszystkich uradowała i do szczerey wdzięczności pobudziła; poczém za pośrednictwem Arcy-Xięcia przez Stany Węgierskie od N. Pana otrzymany reskrypt (*Rescriptum declaratorium*) względem reprezentacyi na posiedzeniu Seymu w d. 22. Października b. r. uchwaloney, i na tęż w d. 9. Listopada wyszła Król. rezolucyią odczytano i do druku podano. Posiedzenie zakończyło się iednogłośném, krótnie powtorzonym zgromadzonych Magnatów i Stanów Państwa odgłosem: »Niech żyie.«

Gazeta Preszburgska z d. 29. Listopada zawiera z Preszburga co następuie:

Do rozmatych pamiętnych zdarzeń nowszych czasów, które nam szczęśliwy pobyt Nayiaśnieyszego Dworu i naydostoynieyszych Członków onegoż nastręczył, łączą się niektóre wspaniałe rysy miłosierdzia i oraz tey troskliwości o publiczne, szczególniey dobroczynności instytuty, iż czuiemy się być znagleni udzielić ieszcze następuiącey wiadomości:

W d. 12. t. m. N. Cesarzowa i Królowa Jey Mość w towarzystwie swéy W. Ochmistrzyni przybyła po 9 godzinie do klasztoru kongregacyi *Notres Dames* a wysłuchawszy Mszy świętey, ponieważ nie bywaią szkoły dla przychodzących w Niedzielę, udała się do szkoły panien na pensyi będących, których z Religii słuchał katecheta i kapelan mieyski Antoni Walmrath; z popisu tego oświadczyła N. Pani swoie upodobanie. Poczém oglądała Monarchini klasztor wewnątrz iakoteż mieszkania kanoniczek, i opuściła po 11 godzinie przy ponawionych wyrazach naywyższego upodobania zakład, który iuż pierwey z łaski N. Pani summę 2000 ZR. w M. K. odebrał.

W d. 13. ukazała się N. Pani o godzinie 10 w klasztorze Elżbietanek, ogladała tamże dom chorych uposażywszy 1500 ZR. w M.K. łożko, poświęcone czci S. Franciszki Rzymianki, dotąd bez uposażenia będące; poczem raczyła N. Pani zwiedzić kościoł, dom rekonwalescentów, klasztor i cele, okazawszy i tu naywyższe upodobanie zasłużonym i miłosiernym Samarytankom.

Zakonnice towarzystwa S. Urszuli miały szczęście w d. 14. oglądać N. Panią. Naypierwey udała się Monarchini w towarzystwie swey W. Ochmistrzyni i Przełożoney klasztoru do szkół, gdzie do czterech klass więcey iak 600 dziewcząt chodzi, które z religii słuchał kapelan mieyski i katecheta Karol Mühr; podobnież uczennice popisywały się rachunkami, pisaniem, czytaniem i obiaśnianiem tego, co czytały; N. Pani poprawiała sama odpowiedzi i dawała pochwały, mów z dziecięcego serca wypływaiących uprzeymie słuchała i małe podarki roboty ręczney przyięła; zaś ze sposobu uczenia katechety, iakoteż pilności mistrzyń i postępu uczennic raczyła Monarchini swoie naywyższe okazać upodobanie. Z tąd poszła N. Pani przez cały klasztor, do biblioteki i do mieszkań zakonnic, iakoteż do szkoły Konwiktorek, które z powodu krótkości czasu nie popisywały się, iednakowoż zapytywane były od N. Pani o wiek i nazwisko. Około godziny 12 opuściła Monarchini przy ponowieniu wyrażeń swego naywyższego upodobania, instytut, podarowawszy temuż 1000 ZR. w W. W.

Gazeta Medyiolańska z d. 18. b. m. zawiera następuiący artykuł: »N. Pan pamiętny posług, iakie regularne Zgromadzenie S. Pawła, zwykle Barnabitami zwane, przed swoiem zniesieniem w Lombardyi czyniło dla kraiu przez wychowanie młodzieży sposobiąc ie w Religii i umieiętnościach, postanowił przywrócic onemuż domy w Medyiolanie i Monza, z tem wyraźnem oświadczanem, że istotny cel przywrócenia tego Zgromadzenia iest kształcenie młodzi, i że temu obowiązkowi ma się poświęcić, skoro dostateczną liczbę do tego zawodu zdolnych członków mieć będzie i N. Pan osądzi za rzecz słuszną temuż Zgromadzeniowi niektóre zakłady naukowe i wychowania powierzyć. Do uroczystego aktu przywrócenia tego Zgromadzenia wyznaczona była Niedziela, dzień 13. Listopada.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Pożyczka w ilości 10 mil. 400,000 dol. po 4 1/2 procentu zaciągnęta teraz przez Zjednoczone Stany ma za cel, aby równie tyleż dawnieyszego długu Stanu procentowego umorzyc.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gazeta nadworna z d. 12. Listopada zawiera z Carltonhouse z d. 11. urzędowe doniesienie, że P. Rufus King, iako Poseł Ziednoczonych Stanów i Senor Hurtado, iako Poseł Kolumbiyski mieli posłuchanie u Króla dla złożenia swoich listów wierzytelnych, do czego przedstawieni byli przez P. Kanninga, a przez Mistrza Obrzędów, Sir R. Chester, zostali wprowadzeni.

Nowe towarzystwo Katolickie w Dublinie odprawiło iuż kilka posiedzeń, atoli dotąd trudniło się tylko utworzeniem nowego Wydziału, iakoteż naradzało się nad środkami do uchylenia aktu Par-

lamentowego w roku przeszłym przeciwko Związkom Katolickim wydanego.

Lord Clancarty, były Poseł Angielski w Niderlandach, umarł w Dublinie.

W nocy na d. 10. Listopada Grecki bryg, Kimone, dowodzony przez Kapitana Miaulis (młodszego) zatonął pod wyspą Aldernay. Osada z 57 osób złożona, została wyratowaną.

W d. 11. Listopada rozpoczął swoie urzędowanie nowy Lord Major Londyński, P. Venables. Orszak na lądzie i na Tamizie, przy piękney pogodzie, nader był świetny, a uczta wieczorem w Guildhall stawiła wszystko, czego tylko naylakotliwsi pasibrzuchy życzyć sobie mogli. Między gośćmi znaydowali się: Xiążę Sussex, Hrabia Liverpool, Hrabia Shaftesbury, PP. Peel, Huskinson, Wynn, Horton, Dawson, Brougham, Denman, czterech Sędziów, Posłowie: Hollenderski i Portugalski i t. d. Spełniono zwyczayne toasty i obecnym Ministrom oświadczano wiele pochlebnych rzeczy z powodu ich liberalney polityki.

Gazety Amerykańskie, odebrane w Londynie w d. 19. Listopada, zawieraią straszne doniesienia o spustoszeniach, zrządzonych przez pożar w północnych prowincyiach Ziednoczonych Stanów i blisko posiadłości Angielskich.

W. d. 11. Listopada odbyło się w Londyńskiey gospodzie Zgromadzenie, w zamiarze otworzenia składki na rzecz pogorzelców w Miramichi. P. Bliss rzekł, iż nie podobna mieć pewnego wyobrażenia o spustoszeniach przez ten pożar zrządzonych. Ogień był tak wielki, że w Halifaxie, to iest, w oddaleniu na 250 do 300 mil, ciepłomierz podniósł się do 82 stopni, a to na początku zimy; w takiém samem oddaleniu uważano ten sam skutek na okrętach. Składkę podpisano iednomyślnie.

Francyia.

Król mianował Jenerała Porucznika Hrabiego Dulong de Rosnay, Jeneralnym Kommendantem Korsyki, w mieyscu zmarłego Jenerała Porucznika Montelegiers.

Gwiazda z d. 20. Listopada mówi: »Pewien Dziennik uczynił sobie zabawkę, rozszerzaiąć niepokoiące wieści o zewnętrzney polityce i sądził, że potwierdzenie tego mniemania znaydzie w mowie Nuncyiusza Papiezkiego mianey do Króla w dzień Sgo. Karola, imieniem Ciała dyplomatycznego. Twierdzenia te naymnieyszey nie maią zasady; wszyscy, którzy tę mowę słyszeli, wiedzą, iż zawiera bardzo spokoyny sposób myślenia obcych Monarchów względnie Francyi i wszystko, co taż zawierała, nie była niczem innem, tylko pochwałą ślachetnego charakteru dostoynego Monarchy.

Wiele Dzienników ogłasza list W. Rabina z Cologny w Paryżu, którym tenże swoim i Nadrabinów Hierschela i Mendozy w Londynie imieniem, wymawia się od urzędu Kommissarzy nowego Ararat, iaki onym P. Noah dać zamierzał, i oraz wystawia awanturniczy dziwoląg zakładania, na błotach Ameryki północney nowego Państwa i takowe, przywodząc powody ze swoiey Religii wzięte, oznacza iako niepewne i niepozwolone.

Gwiazda z d. 20. Listopada mowi: »Nowa wyprawa ma wyyść pod żagle, dla zwiedzenia tych okolic morskich, gdzie podług mniemania teraz prawie sprawdzonego, obadwa okręty sławnego i nieszczęśliwego La Perouse potonęły. Chociaż podobna do prawdy, że te okręty wpędzone raptownie w nocy na skały, zaledwo z wody sterczące, w iedney chwili poginęły, iż osada, która schroniła się na te skały, przy pierwszey fali od bałwanów została pochłonięta; tedy niemożna zupełney tracić nadziei, aby nie zebrać iakich wiadomości o losie tych szlachetnych ofiar, a może iakich szczątków z przedmiotów, które ich były własnością. Było obowiązkiem narodowym zebrać te pamiątki i szczątki iednego z naypięknieyszych przedsięwzięć Ludwika XVI.; tego dopełnić obowiązku zdaie się teraz być łatwo, ponieważ naynowsze wiadomości (Admirała Angielskiego Manby) zawieraią podania, których brakowało podczas wyprawy Entre-Casteaux, iaką Kontr-Admirał Rossel tak zręcznie opisał. Wyprawa wyszukuiąc śladów nieszczęśliwego La Perousa, zwiedzieć ma oraz brzegi Nowey Gwinei tego wielkiego i urodzaynego kraiu, dotąd tylko przez kraiowców zamieszkałego, gdzie iak sądzą, rośnie drzewo muszkatołowe, gozdziki korzenne a może inne korzenie, drzewo sandałowe, gdzie są ieszcze przedmioty zyskowne dla handlu, i gdzie wedle naszego zdania może byó ważna osada założona. Uzupełnić znaiomość tego kraiu iest ważnem zadaniem, którego rozwiązanie pozostaie w Hydrografii oceanu spokoynego. Minister mianował dowodcą tey wyprawy Kapitana fregaty Durvilla, który się odznaczył w ważney wyprawie (Coquilly) dowodzoney przez P. Duperry.

Zjednoczone Niderlandy.

Do Londynu nadeszły wiadomości z Batawii do d. 31. Lipca siągaiące (naynowsze przez Holandyią otrzymane doniesienia dochodzą tylko do d. 2. Lipca.) Jenerał Gubernator tey osady wydał w d. 21. t. m. odezwę, w którey ogłosił wszystkie Niderlandzkie porty w Indyiach Wschodnych dla wszystkich Narodów otwarte, za opłatą 1 procentu od towarów tamże składanych.

Prussy.

Jéy Król. Mość Następczyni Tronu Pruskiego przybyła znowu do Berlina z Monachium w d. 22. Listopada.

Z powodu chrztu narodzonéy w d. 15. Paźd. Xiężniczki, córki Xięcia Wilhelma Pruskiego był wielki obiad w d. 23. Listopada u tegoż Xięcia. Po stole nastąpił obrzęd chrztu młodey Xiężniczki, dopełniony przez Biskupa Kościoła Ewanielickiego w Król. Pruskich kraiach, Doktora Eylert. Xiężniczka otrzymała na chrzcie imiona: Fryderyka, Franciszka, Augusta, Maryia, Jadwiga. Swiadkami chrztu w Berlinie znayduiący się, byli: Król Jmć; Xiążę Następca Tronu; Xiężna Następczyni Tronu, trzymaiąca do chrztu młodą Xiężniczkę; Xiążę Kumberlandyi i Xiężna Kumberlandyi, która dla słabości nie mogła być przytomną; Xiążę Wilhelm Pruski, syn Króla Jmci; Xiążę Karol Pruski; Xiążę August Pruski. Nieobecni: N. Cesarz Jegomość Austryiacki; tegoż imieniem i z polecenia nadzwyczayny i pełnomocny Minister Hrabia Zichy, obecny. Królowa Jéy Mość Niderlandzka; Król Jmć Saski; Królowa Jéy Mość i Xiężniczka Augusta Saska; Xiążę Henryk Pruski; Elektorowa Heska; Xiążę i Xiężna Cambridge; Xiążę Fryderyk Pruski; Xiężna Małżonka tegoż; Xiężna Ludwika Pruska i iéy Małżonek Xiążę Antoni Radziwiłł; panuiący Landgraf Hessen-Homburgski i Landgrafini urod. Xiężniczka Angielska, iakoteż wszyscy Xiążęta i Xiężniczki, bracia i siostry Xiężny, Małżonki Xięcia Wilhelma Pruskiego; Xiężna Małżonka Xięcia Gustawa Hessen-Homburgskiego; Landgraf Krystyian Hessen-Darmsztadzki.

Król rozporządzeniem Swoim Gabinetowym z d. 25. Października zaleca, co następuie:

»Ponieważ obieg dawnéy zdawkowéy monety nie ma więcéy mieysca; tedy stanowię, iż w każdym rodzaiu układów, iakoteż w rachunkach pod oznaczeniem groszów, zawsze przez grosze srebrne, trzydziestą część talara, a przez feniki dwunastą część grosza śrebrnego, czyli trzechset sześćdziesiątą część talera rozumieć należy. Stanowiciel ceny obowiązany iest podług tego przyiąć wypłatę, tak, że na przyszłość rachunek nie koniecznie we wszystkich swych poiedyńczych pozycyiach na grosze podług podziału 1/24 talera ma być zrobiony, lecz tylko główna summa na grosze śrebrne zredukowana, raczey obowiązany do zapłaty, upoważniony być powinien każdy mnieyszy podział talera w kurancie przywiedziony, na grosze śrebrne czyli 1/30 i te po 12 feników liczyć i płacić. Przepisy te powinny mieć moc obowiązuiącą od dnia ogłoszenia.«

Niemcy.

Z Monachium donosi tameczna Gazeta pod d. 24. z. m.: »Ponieważ Edykt Konstytucyyny o wolności prassy i handlu książek (trzeci Dodatek do Konstytucyi Królestwa Bawarskiego) w §. 2. tylko dla Gazet politycznych i pism peryiodycznych polityczney lub statystyczney, nakazuie cenzurę; zatem Król Jego Mość nakazaną od roku 1823 cenzurę w Monachium dla pism niepolitycznych tamże wychodzących, pod warunkiem, że wydawcy takowych zachowywać się będą w granicach przyzwoitey wolności, za co i bez tego są odpowiedzialnymi — raczył znowu nayłaskawiey znieść. — Kommissyia naradzaiąca się w rzeczach utrzymania Dworu zebrała się znowu wczoray i trwała pod przewodnictwem Króla więcey iak 5 godzin. — Król Jego Mość wskutek instrukcyi dla Rady Stanu wydanéy, postanowił istnieiącą Kommissyią Rady Stanu w rzeczach prawnych połączonych, oświadczyć Swoie upodobanie Przełożonemu, Członkom i taynemu Sekretarzowi Kommissyi za czynione dotąd posługi z końcem miesiąca Grudnia w tym sposobie rozwiązać, aby taż do tego czasu ukończyła przedmioty sobie poruczone — a w końcu r. b. wszystkie akta w Registraturze Rady Stanu złożyła.

Rossyia.

Na przedstawienie Władzy względem odznaczaiących się umieiętności i wolności Orenburgskiego Achuns Abdussalem Abdrachiwowa, mianowany iest tenże Muftym Orenburgskim, na téy saméy zasadzie, co i iego poprzednik Machomet Dshan Hussein, który Ukazem z d. 22. Września 1788 na tym urzędzie był umieszczony i pobierał płacy 2000 rubli rocznie z kassy Państwa.

W ciągu teraźnieyszego roku (aż do d. 13. Października, w którym ustała żegluga) zawinęło do Archangelu 233 okrętów, między temi 17 Rossyyskich, 191 Angielskich (66 do Londynu przeznaczonych), 5 Duńskich, 5 Holenderskich, 3 Norwegskich, 2 Szwedzkich, 1 Hannowerski, 6 Hamburgskich, 2 Bremeńskich i 1 Bostoński. Tylko ieden popłynął do Liworna, ieden do Neapolu, a dwa do Marsylyi.

W ciągu Września wyprowadzono z Odessy za 2,781,419 rubli Rossyyskich, a za 750,675 rubli towarów zagranicznych. Obcych żeglarzy przybyło w tym miesiącu 70, a 75 odpłynęło.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.